

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 19 lutego 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 14992 poseł Elżbiety Anny Polak
Znak sprawy: ST1.054.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację nr 14992 poseł Elżbiety Anny Polak proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego (JST) od roku 2025 naliczane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹.

Założeniem reformy finansów samorządu terytorialnego było, aby dochody samorządów zwiększały się w sposób przewidywalny. Nowy system dochodów JST, uwzględnia m.in. specyfikę poszczególnych kategorii JST, obejmując przy tym nie tylko kwestię zróżnicowań dochodowych, ale również kwestię potrzeb finansowych JST wynikających z realizowanych zadań.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są dochody podatkowe. Nastąpiła jakościowa zmiana w strukturze dochodów budżetów samorządowych. Ustawa zwiększyła dochody własne jednostek samorządu terytorialnego, dochody odzyskały swój podstawowy i stymulacyjny charakter. System zasilania finansowego został oparty na lokalnej bazie podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Dochody JST z tytułu udziału w podatkach dochodowych (PIT i CIT) są liczone jako procent od dochodów podatników danego podatku z terenu jednostki samorządu terytorialnego (do 2024 r. dochód samorządów z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT naliczany był na podstawie podatku należnego).

Rozszerzony został również katalog dochodów z PIT, w których samorządy terytorialne partycypują, o podatek PIT pobierany w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

---

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1659

W ustawie wprowadzono pojęcie potrzeb finansowych JST, które to potrzeby podlegają finansowaniu zwiększonymi dochodami z tytułu PIT i CIT i w mniejszym stopniu subwencją ogólną. Potrzeby finansowe są elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa. Nowy system dochodów jednostek samorządu terytorialnego, powstał przy założeniu zwiększenia dochodów własnych JST, ustabilizowania poziomu finansowania, zwiększenia przewidywalności, oraz dostosowania wysokości dochodów do potrzeb finansowych. System ten został wypracowany przy współpracy rządu z samorządami.

Przedstawiając powyższe, należy podkreślić, że w wyniku wprowadzenia od 1 stycznia 2025 r. nowego systemu dochodów samorządu terytorialnego dochody (z tytułu PIT, CIT i subwencji) Miasta i Gminy Sulęcín w okresie 2025-2026 wzrosły łącznie o 11 823 650,84 zł, tj. o 12,1 %, w porównaniu do tych dochodów wyliczonych zgodnie z przepisami „starej” ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W związku ze stwierdzeniem zawartym w interpelacji, iż „wyłączenie 1/3 powierzchni gminy dla wojska skutkuje utratą podatku od nieruchomości” pragnę zauważyć, że grunty oraz obiekty budowlane na terenach wojskowych nie podlegają specjalnemu (dedykowanemu Siłom Zbrojnym RP) wyłączeniu albo zwolnieniu przedmiotowemu z podatku od nieruchomości na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych² (dalej jako „u.p.o.l.”).

W odniesieniu do podniesionej w interpelacji kwestii zwolnień w podatku od środków transportowych informuję, że na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. zwalnia się z podatku od środków transportowych, środki transportowe wymienione w art. 8 u.p.o.l.³, stanowiące zapasy mobilizacyjne, pojazdy specjalne oraz pojazdy używane do celów specjalnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁴.

Zgodnie z art. 2 pkt 36 i 37 tej ustawy pojazdem specjalnym jest pojazd samochodowy lub przyczepa przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji, a pojazdem używanym do celów specjalnych jest pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Służbę Ochrony Państwa, Straż Graniczną, Służbę Celno-Skarbową, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną.

Należy zauważyć, że na poziom dochodów jednostek samorządu terytorialnego mają w dużym zakresie wpływ decyzje podejmowane przez władze samorządowe w zakresie dochodów własnych, w tym ulgi podatkowe i obniżenia górnych stawek podatków w zakresie podatków i opłat lokalnych.

---

² Dz. U. z 2025 r. poz. 707.

³ Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, ciągniki siodłowe i balastowe, przyczepy i naczepy oraz autobusy.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1251 z późn. zm.

W wyniku decyzji organów gminy o obniżeniu górnych stawek podatków oraz zastosowaniu ulg, odroczeń, umorzeń lub zwolnień w dochodach podatkowych, w 2024 roku do budżetu Gminy Sulęcín nie wpłynęła kwota 7 328 985,00 zł, co stanowiło 16,2 % dochodów podatkowych ogółem (w 2022 r. i w 2023 r. było to odpowiednio 12% i 11%). Obniżenie górnych stawek podatków dotyczyło głównie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych.

Skutki finansowe wynikające z uchwał organów gmin, określających niższe stawki podatków oraz skutki finansowe decyzji wydanych przez organy podatkowe, są wliczane do podstawowych dochodów podatkowych.

Natomiast skutki finansowe zwolnień ustawowych nie są wliczane do podstawowych dochodów podatkowych. Niższe dochody podatkowe mogą (w przypadku mniej zamożnych jednostek samorządu) przełożyć się na ustalenie potrzeb wyrównawczych, a te z kolei na uzyskanie subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Tak więc ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zawiera rozwiązanie uwzględniające skutki finansowe wynikające z zastosowania ulg ustawowych w podatkach, bowiem jak wcześniej wspomniano, potrzeby wyrównawcze są ściśle powiązane z wysokością dochodów podatkowych możliwych do uzyskania przez gminę. To, czy gmina otrzyma środki z tytułu subwencji ogólnej uzależnione będzie jedynie od tego, czy spełni wszystkie warunki jej otrzymania, określone w art. 31 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Należy podkreślić, że obecność wojska na terenie gminy należy rozpatrywać nie tylko w aspektach wskazanych w interpelacji ale także w kontekście korzyści, które wpływają zarówno na lokalną gospodarkę, jak i poczucie bezpieczeństwa. Wojsko generuje popyt na lokalne usługi stwarzając nowe miejsca pracy, co niewątpliwie ma wpływ na rozwój gospodarczy gminy.

Podkreślenia wymaga, że w systemie dochodów jednostek samorządu terytorialnego istnieje rezerwa na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, która na rok 2026 została zaplanowana w kwocie ponad 2,2 mld zł. Podział tej rezerwy nastąpi w trakcie roku 2026 na podstawie kryteriów opracowanych przy udziale strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Gminy na terenie których stacjonuje wojsko, po spełnieniu ustalonych kryteriów, mogą uzyskać w roku 2026 dodatkowe środki z omawianej rezerwy.

Jednocześnie informuję, że w terminie do 30 czerwca 2026 r. zostanie przedłożona reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego informacja o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wraz z ewentualnymi propozycjami jej zmian⁵.

Należy mieć na uwadze, że ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego ma charakter generalny (ogólny), co oznacza, że nie jest możliwe uwzględnianie w niej indywidualnej, wyjątkowej i unikalnej sytuacji każdej z kilku tysięcy jednostek samorządowych w kraju. Zamiast tego, wprowadza obiektywne zasady ustalania dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

---

⁵ Art. 119 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Odnosząc się do pytania Pani Poseł czy jest możliwa rekompensata utraconych dochodów przez Gminy, na których obszarze stacjonuje wojsko informuję, że Ministerstwo Finansów nie planuje wprowadzenia tego typu regulacji.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów